

شیوع ندolleای تیروئید در سونوگرافی افراد ۱۰ تا ۷۰ ساله بدون سابقه بیماری تیروئید

Incidence of Ultrasonographically-Detected Thyroid Nodules in Persons Between 10-70 Years with No Previous Thyroid Disease

Rezai - Delui. H. - Davachi. B. - Rahrooh. M.

Ghaem Hospital - University of Mashhad

Abstract

OBJECTIVES: Thyroid nodules are common in the general population and constitute a common clinical problem. As Thyroid cancer is rare, it is important to know the prevalence of thyroid nodules in cohorts strongly predisposes to this problem to be able to measure its impact on the health care system, and to devise appropriate diagnostic strategies.

METHODS: We studied the incidence of thyroid nodules in 318 persons.

(10 to 70 Years old), who had no history of thyroid disease, in Ghaem Hospital and two private hospitals in Mashhad. Subjects with any previous thyroid disease or radiation were excluded. Examination was performed in supine position and using a 7.5-MHz real-time sonographic scanner. Of 318 persons included in the study, 57 had nodules (17.9%), in thirty subjects (9.4%) only one nodule was found; 17(5.3%) had two nodules and 10(3.1%) had three or more nodules. Most nodules (54.9%) were hypoechoic. **CONCLUSIONS:** Thyroid nodules are very common in women 40 years old or older; and there was significant difference in the incidence of thyroid nodules detected by ultrasonography between men and women, specially 40-60 years of age.

Key words: Thyroid nodules, Ultrasonography, Incidentalomas.

۷ تا ۱۰ مگاهتر ندولهای تیروئید یک تا ۲ میلی‌متری رؤیت شده و قابل بررسی می‌باشد (۵ و ۶). در مطالعات انجام شده در سونوگرافی در جوامع مختلف و در کسانی که ظاهرآ بیماری تیروئید نداشتند در ۱۹ تا ۴۶ درصد افراد ندول تیروئید مشاهده شده است (۷ و ۸ و ۹). با توجه به این که اولترا سونوگرافی روشنی ساده و در دسترس می‌باشد است و عوارض روشهای یونیزان را ندارد به نظر می‌رسد که روش مناسبی برای بررسی غربالگری در یافتن ندولهای تیروئید باشد. هرچند که اهمیت کلینیکی ندولهای یافت شده در سونوگرافی ناشناخته است ولی بیشتر ندولهای یافت شده در سونوگرافی خوش خیم می‌باشد (۹ و ۴).

روش و افراد مورد بررسی

از خرداد ماه سال ۱۳۸۰ تا اسفند ۱۳۸۱ تعداد ۳۱۸ نفر به صورت تصادفی از مراجعین به بخش سونوگرافی بیمارستانهای قائم، سینا و مهر در سنین بین ۱۱ تا ۷۰ سال انتخاب و سونوگرافی تیروئید شدند. کسانی که سابقه بیماری تیروئید و یا رادیشنس داشتند و یا سابقه بیماری تیروئید در خانواده داشتند از بررسی کنار گذاشته می‌شدند. از جهت این که در بعضی نواحی خراسان گواتر به صورت آندومیک گزارش شده است سعی می‌شد که افراد مورد مطالعه ساکن مشهد باشند. مراجعین شامل کسانی بودند که برای سونوگرافی قسمتهای مختلف بدن پذیرش می‌شوند. مواردی که احتمال ارتباط بیماریهای آنها با تیروئید و پاراتیروئید وجود داشت نظر RTX بیماران کلیوی از بررسی حذف شدند. سونوگرافی با دستگاههای Aloka 602 و ۲۰۰ و با پرپوب ۷/۵ مگا هرتز در وضعیت خوابیده با اکستانسیون سر در مقاطع آگزال و ترانسسورس توسط همکاران ارائه کننده مقاله با روش استاندارد و هماهنگی قبلی از سه نفر مراجعه کننده اول در صورتی که شرایط مورد نظر را داشتند انجام می‌گردید. بیمارانی که ندول تیروئید بیش از یک سانتیمتر داشتند در صورتی که مایل بودند به بخش پزشکی هسته‌ای بیمارستان قائم برای بررسی بیشتر ارجاع می‌شدند. به علت عدم مراجعته این افراد و این که مطالعه فقط شامل میزان شیوع ندولهای تیروئید در سونوگرافی بود نتایج ادامه پیگیری در مقاله نیامده است.

نتایج به دست آمده

سونوگرافی تیروئید در ۳۱۸ فرد (۱۳۴ مرد و ۱۸۴ زن) با سن متوسط ۴۱ سال (بین ۱۱-۷۰ سال) با روش استاندارد انجام شد. در ۵۷ فرد (۹٪) جمعاً ۸۲ ندول یافت شد. ۳۰ فرد دارای ندول منفرد و ۱۷ فرد دارای دو ندول و ۸ نفر سه ندول و در دو نفر ندولهای متعدد مشاهده شد که شمارش دقیق ندولها میسر نبود (جدول ۱).

عنوان مقاله:

شیوع ندولهای تیروئید در سونوگرافی افراد ۱۰-۷۰ ساله

بدون سابقه بیماری تیروئید

مؤلفین

۱. دکتر حسین رضابی دلوبی

استادیار گروه رادیولوژی بیمارستان قائم (عج)

۲. دکتر بهروز دواچی

استادیار گروه رادیولوژی بیمارستان قائم (عج)

۳. دکتر محمد راه روح

استادیار گروه رادیولوژی بیمارستان قائم (عج)

خلاصه مقاله

مقدمه - اگرچه کانسروتیروئید نادر است ولی ندولهای تیروئید در جامعه شایع می‌باشدند. با دانستن شیوع ندولهای تیروئید در یک جامعه و عوامل مساعدکننده آن قدرت برنامه ریزی های بهداشتی افزایش خواهد یافت. روش - ما شیوع ندولهای تیروئید را در ۳۱۸ فرد (۱۰ تا ۷۰ ساله) که سابقه بیماری تیروئید نداشتند در بیمارستان قائم (عج) و دو بیمارستان خصوصی مشهد مورد بررسی قرار دادیم. افرادی که سابقه بیماری تیروئید داشتند و یا سابقه رادیشنس داشتند و کسانی که در فامیل آنها بیماری تیروئید وجود داشت از مطالعه حذف می‌شدند. سونوگرافی در حالت خوابیده به پشت با پرپوب ۷/۵ مگا هرتز انجام می‌شد. در ۵۷ نفر (۱۷٪) (درصد) از ۳۱۸ نفر مورد مطالعه جمعاً ۸۲ ندول یافت شد. در ۳۰ فرد (۹٪) فقط یک ندول یافت شد، در ۱۷ نفر (۵٪) درصد) دو ندول، و در ۱۰ نفر (۳٪ درصد) سه یا چند ندول مشاهده شد. بیشتر ندولها (۵۴٪) در سونوگرافی هیوپاکو بودند. نتیجه - ندولهای تیروئید در زنان ۴۰ سال به بالا بیشترین شیوع را داشتند و تفاوت قابل ملاحظه‌ای در شیوع ندولها در زنان و مردان در سنین بین ۴۰ تا ۶۰ سال مشاهده شد.

مقدمه

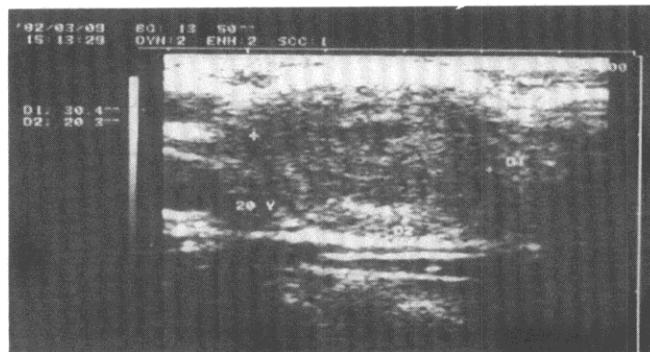
شیوع ندولهای تیروئید در یک جامعه بستگی به روش بررسی تیروئید و افراد مورد مطالعه دارد. در نواحی که کمبود ید وجود دارد، در زنان و افراد مسن و کسانی که قبل از تولد یا یونیزان دریافت نموده‌اند ندولهای تیروئید شایع تر است (۱). با استفاده از لمس در ۴٪ درصد افراد جامعه ندولهای تیروئید گزارش شده است (۲) ولی در اتوپسی شیوع حقیقی ندولها در بعضی جوامع تا ۴۹٪ درصد می‌رسد و بیشتر در زنان ۳۰ تا ۵۰ سال گزارش می‌شود (۳ و ۴). با استفاده از اولتراسونوگرافی و فرکانسهاي

جدول شماره ۳ نمای سونوگرافیک ندولها و درصد هر کدام.

نام سونوگرافیک	تعداد	درصد
هیپوکو	۴۵	% ۵۴/۹
هیپراکو	۷	% ۸/۵
ایزوکو	۱۳	% ۱۵/۸
میکس	۷	% ۸/۵
سیستیک	۸	% ۹/۸
کلسفیه	۲	% ۲/۵
جمع	۸۲	% ۱۰۰%

ندولهای ایزوکو ۱۳ تا بودند که اغلب هالوساین نیز داشتند (۱۵/۸ درصد) و ندولهای هیپراکو ۷ تا (۸/۵ درصد) از مجموعه ندولها را تشکیل می‌دادند (شکل ۳). بقیه ندولها یا نمای میکس داشتند (۸/۵ درصد) و یا کاملاً سیستیک بودند (۹/۸ درصد). دو ندول نیز کاملاً کلسفیه شده بودند.

اکوژنیستیه تیروئید در مردان بیشتر هموژن بود ولی در زنان مخصوصاً در سنین ۴۰ به بالا میزان اختلال اکوژنیستیه تیروئید بیشتر مشاهده شد به طوری که در ۲۵ درصد زنان بیش از ۴۰ سال این تغییرات به صورت هیپوکوژنیستیه و یا نمای ناهموژن مشهود بود. این اختلال اکوژنیستیه هم در کسانی که ندول داشتند و هم در مواردی که ندول نداشتند مشاهده شد. تعداد ندولها در زنان به مراتب بیشتر از مردان بود. در ۲۱ درصد کل زنان ندول مشاهده شد، درحالی که در مردان این برابر ۱۳/۴ درصد بود. بیشترین سنی که ندول در تیروئید روئیت شد، سن ۴۰ سال به بالا بود به همین جهت در ۴۶/۳ درصد خانمهای بین ۴۰ تا ۵۰ سال ندول یافت شد. درحالی که در مردان در این سن ۲۹/۶ ندول مشاهده شد. در سنین ۴۰ سال به بالا تعداد ندولهای یافت شده بیشتر از گروههای دیگر بود (جدول ۱). بیشتر ندولها در لوب راست تیروئید افراد مشاهده شدند (۵۶ تا در لوب راست و ۲۶ تا در لوب چپ).

شکل شماره ۲ ندول بزرگی به قطر متوسط ۲۵ میلیمتر (۲۰×۳۰) درخانمی ۲۰ ساله بدون سابقه بیماری تیروئید با اکوی میکس و نمای هالوساین که جهت بررس آپاندیس مراجعه نمود بود.

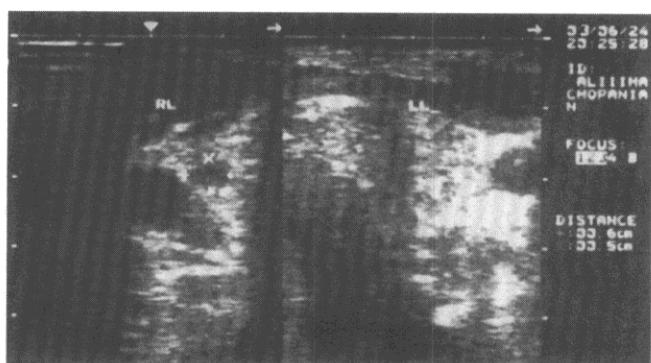
جدول شماره ۱ پراکنگی سنی افراد مورد مطالعه و تعداد ندولهای یافته شده در سنین مختلف.

سن	زن	مرد	جمع کل
۱۱-۲۰	۱۸	۱۰	۲۸
۲۱-۳۰	۴۱	۱۶	۵۷
۳۱-۴۰	۴۷	۲۵	۷۲
۴۱-۵۰	۴۱	۲۷	۶۸
۵۱-۶۰	۲۶	۲۲	۴۸
۶۱-۷۰	۱۱	۳۴	۴۵
مجموع	۱۸۴	۳۹	۳۱۸

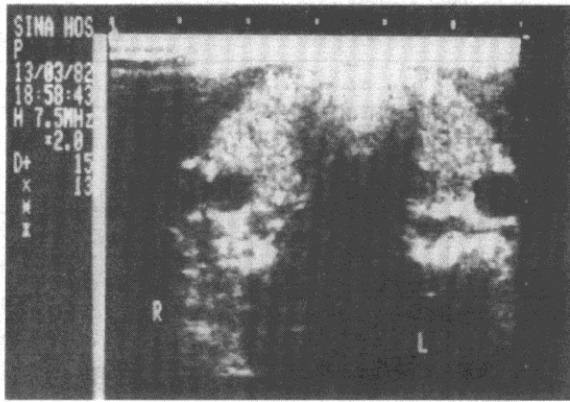
اندازه ندولها بین ۲ تا ۲۵ میلیمتر (قطر متوسط ندول) و متوسط اندازه ندولهای یافته شده ۹ میلیمتر بود (جدول شماره ۲). از مجموع ۸۲ ندول یافت شده، ۵۶ ندول در لوب راست تیروئید بودند. بیشتر ندولها هیپوکو بودند که ۴۵ ندول از ۸۲ ندول را شامل می‌شدند (۵۴/۹٪) که در جدول شماره ۳ نشان داده شده‌اند (شکل ۱).

جدول شماره ۲ پراکنگی اندازه ندولهای یافته شده.

قطر متوسط ندولها به میلیمتر	تعداد	درصد
۲-۴ میلیمتر	۵	% ۶/۱
۵-۹ میلیمتر	۵۰	% ۶۱-۰
۱۰-۱۴ میلیمتر	۲۰	% ۲۴/۴
۱۵ میلیمتر و بزرگتر	۷	% ۸/۵
جمع	۸۲	% ۱۰۰%

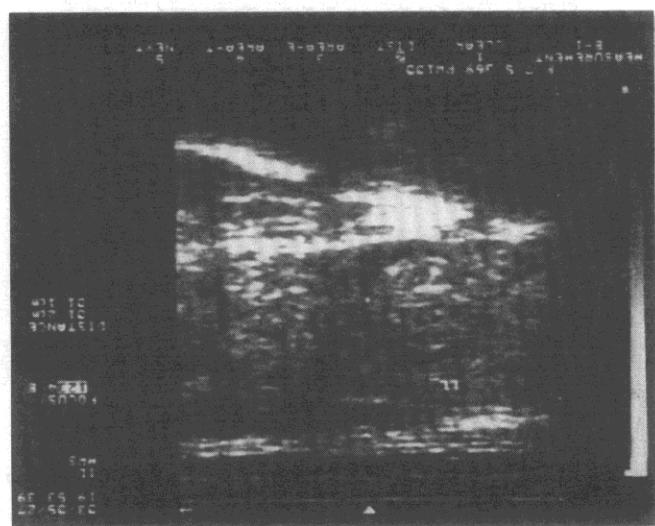

شکل شماره ۱ ندول هیپوکوی کوچکی در لوب راست از آقای ۳۰ ساله‌ای که به علت کوچکی و این‌که در قسمت عمقی لوب قرار داشت قابل لمس نبود.

شکل شماره ۴ روش اندازه‌گیری قطر سازیتال لوبهای تیروئید.

در سونوگرافی مخصوصاً با استفاده از فرکانس‌های بالا ندولهای تاحد ۲ میلیمتر قابل بررسی می‌باشند (۱۲). این باعث شده است که میزان شیوع ندولهای تیروئید در افراد سالم در سونوگرافی را، بین ۲۱ تا ۵۰ درصد گزارش نمایند (۴، ۷، ۱۲، ۱۳، ۱۵، ۱۶). در مطالعه‌ما شیوع ندولهای تیروئید در سنین ۱۰ تا ۷۰ سال ۱۷/۹ درصد بود (جدول ۱). و Woestyn همکارانش ۳۰۰ فرد نرمال یک تا ۹۰ ساله مورد مطالعه قرار دارند در سونوگرافی تیروئید ۱۹ درصد آنها ندول داشتند و نشان دادند که با افزایش سن میزان شیوع ندولهای و تعداد آنها بیشتر می‌شود (۱۴). در یک بررسی طولانی Rallison همکارانش از ۴۸۱۹ دانش‌آموز ۱۱ تا ۱۸ سال و بررسی مجدد آنها ۲۰ سال بعد متوجه شدند که ندولهای تیروئید بعد از ۲۰ سال در گروه مورد مطالعه ده برابر افزایش یافته است (۱۸). همان‌طور که جدول (۱) نشان می‌دهد در سنین ۴۰-۵۰ سال شیوع ندولهای تیروئید در افراد مورد مطالعه ما در سنین ۳۹/۷ درصد می‌باشد. در حالی که در سنین ۱۱ تا ۲۰ سال ۳/۵ درصد است. Solbiati و همکارانش با استفاده از حساسیت اولترا سونوگرافی نشان دادند که در ۲۵ درصد بیماران تیروئیدی که در اسکن رادیوایزوپ یک ندول گزارش شده ندولهای متعدد دارند (۱۷). ندولهای تیروئید در زنان بالاتر از ۴۰ سال بیشتر یافت می‌شود. در افراد مورد مطالعه ما در سنین ۴۰ تا ۵۰ سال در زنان ۴۶/۳ درصد ندول مشاهده شد. Ezzat و همکارانش حتی میزان شیوع ندولها را در خانمهای ۷۲ درصد در سونوگرافی گزارش می‌نمایند (۱۹). Brander و همکارانش در سونوگرافی از ۱۰۱ زن ۵۸-۴۹ ساله در جنوب فنلاند، ۴۷/۲ درصد ندول تیروئید گزارش می‌نمایند. که در بیشتر ندولها یافته‌های سیتولوژیک خوش خیم و غیر اختصاصی بودند، آنها اختلال اکوژنیستیه تیروئید را در ۳۶ درصد به صورت نان هموژنیستیه و هیبوا کوژنیستیه گزارش می‌نمایند (۹). تغییرات اکوژنیستیه تیروئید در بیماران هیپو تیروئیدی و بیماران مبتلا به

شکل شماره ۳ ندول هیپراکو بانمای هالوساین به ابعاد ۱۱×۱۱ میلیمتر در خانم ۴۵ ساله‌ای که سابقه بیماری تیروئید را ذکر نمی‌کرد وجهت بررسی کیسه صفراء مراجعه نموده بود.

اندازه گیری ابعاد تیروئید اگرچه جزء اهداف مطالعه نبود ولی در همه افراد قطر قدامی خلفی (SD) هر لوب در بیشترین ضخامت اندازه گیری می‌شود (ش ۴). در افرادی که ندول نداشتند در لب راست بین ۹ تا ۲۳ میلیمتر و متوسط ۱۵ میلیمتر و در لب چپ بین ۹ تا ۲۵ میلیمتر و متوسط ۱۴/۷ میلیمتر اندازه گیری شد.

تفسیر

ندولهای تیروئید در افراد سالم شایع است. میزان شیوع آن بستگی به سن، جنس، سابقه رادیشن به سروگردان، و سابقه بیماری تیروئید در خانواده دارد. در کسانی که در نواحی کمبود ید زندگی می‌کنند نیز ندولهای تیروئید شایعتر است. در اتوپسی Mortensen و همکارانش در زنان ۳۰ تا ۵۰ ساله که ظاهرآ سابقه بیماری تیروئید نداشتند بیش از ۵۰ درصد ندول تیروئید مشاهده نمودند و جالب این که در ۳۵ درصد موارد ندول‌ها بیش از ۲ سانتیمتر بودند (۳) Schneider و همکارانش در یک بررسی جالب و مقایسه لمس و اولترا سونوگرافی در ندولهای تیروئید، علت عدم لمس ندولهای یک سانتیمتر و بیشتر تیروئید را وجود آنها را در قسمت خلفی ترلویها ذکر می‌کنند (۱۰). در لمس معمولاً میزان شیوع ندولها در ۴/۲ افراد جامعه گزارش می‌شوند (۲). میزان شیوع ندولها تیروئید در اسکن رادیوایزوپ نیز کمی بیشتر از حد لمس است و ندولهای سرد کمتر از یک سانتیمتر روئیت نمی‌شوند. در اسکن رادیوایزوپ نیز کمی بیشتر از حد لمس است و پارانشیم باشد تا به صورت دیفکت در تصویر نمایان شوند (۱۱).

سونوگرافی را روش با ارزشی در بررسی تیروئید دربچه‌ها و بالغین می‌دانند علایم سونوگرافیک را در ندولها به هیپواکو، هیپرآکو، میکس و سیستیک تقسیم‌بندی می‌کنند. اگرچه ضایعات سیستیک تیروئید را کاملاً خوش‌خیم می‌دانند ولی بیان می‌کنند که حتی ۲ درصد ضایعات سیستیک نیز ممکن است بدخیم باشند. هاله هیپواکوی اطراف ندول که به هالوساین را که معروف است (ش ۲) بیشتر نشانه خوش‌خیمی می‌دانند ولی این علامت نیز در کانسرها گزارش شده است (۲۵). این حالت را در نمای سونوگرافیک ۲۸ مورد دیگر کانسر تیروئید که توسط همین گروه گزارش شده می‌توان مشاهده نمود که در ۸ مورد با حدود نامعین بودند و ۱۱ مورد حدود معین داشتند در ۶ مورد هیپراکو و در ۵ مورد هیپواکو بودند و در سه مورد ایزواکو و در ۵ مورد میکس بودند. ولی ندولهای خوش‌خیم مقایسه شده نیز اکوهای مشابهی داشتند (۲۶). اخیراً Kim و همکارانش نشانه‌های سونوگرافیک را در ندولهای تصادفی یافت شده در ۱۳۲ بیمار را از نظر خوش‌خیمی و بدخیمی تقسیم نموده‌اند و اظهار می‌دارند که می‌توان براساس این یافته در تشخیص افتراقی ضایعات خوش‌خیم و بدخیم تیروئید کمک گرفت از جمله یافته‌های سونوگرافیک بدخیمی را هیپواکوژنیسته شدید ندول، بزرگتر بودن قطر سازیتال ندول نسبت به عرض آن، حدود نامنظم و لوپوله وجود میکروکلسفیکاسیون ذکر می‌کنند (۲۷). Brander و همکارانش در ادامه بررسی بیمارانشان در فاصله ۵ سال بعد تغییر زیادی در ماهیت ندولها مشاهده نکردند و نشان دادند که بیشتر ندولهای که به طور اتفاقی در تیروئید در سونوگرافی یافت می‌شوند خوش‌خیم می‌باشند و از نظر کلینیکی اهمیت ندارند (۱، ۲، ۲۲). Gharib و Tan در سونوگرافی دو فاکتور را در یافتن ندولهای تصادفی تیروئید در افراد در نظر می‌گیرند یکی سابقه بیماری تیروئید درخانواده و دیگری سابقه رادیشن به سروگردان. به علاوه اندازه ندولها و مشخصات سونوگرافیک ندولهای را با اهمیت می‌دانند. به نظر آنها ندولهای کمتر از ۱/۵ سانتیمتر که در سونوگرافی به صورت تصادفی یافت می‌شوند بیشتر نرمال می‌باشند، و کترول آنها را با اولتراسونوگرافی به فاصله ۱ تا ۲ سال توصیه می‌کنند. در ندولهای بیش از ۱/۵ سانتیمتر FNA و بیوپسی توصیه می‌کنند (۲۳). ما افرادی را که سابقه رادیشن داشتند و یا بیماری تیروئید درخانواده آنها وجود داشت از مطالعه حذف کردیم چهار نفر از افراد مورد مطالعه ما ندول بیش از ۱/۵ سانتیمتر داشتند، و حتی در دو تا ندولها بیش از دو سانتیمتر بود که به آنها توصیه FNA شد ولی حاضر به همکاری نبودند (شکل ۳).

از اندازه گیری ابعاد و حجم تیروئید با سونوگرافی در بیماری‌های مختلف تیروئید انجام شده است (۱۷، ۲۰، ۲۴، ۲۵، ۲۹). مطالعه ما شامل این اندازه گیریها نبود ولی قطر سازیتال تیروئید در بیشترین قسمت در همه افراد اندازه گیری شد. به طور متوسط این قطر در لوب راست ۱۵ میلیمتر و در لوب چپ ۱۴/۷ میلیمتر بود Ueda و همکارانش قطر سازیتال تیروئید را متناسب با قد و وزن افراد می‌دانند (۲۹).

Knudsen و همکارانش سونوگرافی را به عنوان روش مناسب جهت بررسی تیروئید در نواحی که گواتر آندمیک است می‌دانند (۳۰). سیر بیماری و اثر درمان را نیز می‌توان در بیماری‌های مختلف تیروئید با سونوگرافی بررسی نمود (۳۱). مطالعه ما نشان می‌دهد که ندولهای تیروئید در سونوگرافی مخصوصاً در زنان بیش از ۴۰ سال شایع است.

گریوز در تشخیص و سیر درمان اهمیت دارند (۲۰). در افراد مورد مطالعه مانیز اختلال اکوژنیسته در ۲۵ در زنان بیش از ۴۰ سال مشاهده شد. این گروه در یک مطالعه دیگر در سال ۱۹۹۱ در سونوگرافی تیروئید از ۲۵۳ زن و مرد ۱۹ تا ۵۰ سال که به طور تصادفی انتخاب نمودند ۲۷/۳ ندول گزارش می‌نمایند و اظهار می‌دارند که با افزایش سن در هر دو جنس مخصوصاً در زنان اختلال اکوژنیسته تیروئید افزایش می‌یابد (۲۱). Chung و همکارانش از ۱۴۰۱ خانم که برای ماموگرافی و معاينة پستان مراجعه نمودند سونوگرافی تیروئید انجام دادند و در ۲۵۳ بیمار یعنی ۲۵٪ درصد مراجعین ندول تیروئید یافتند و در مواردی که از نظر سونوگرافی مشکوک بودند پس از از FNA در ۲/۶ درصد آنها کانسر تیروئید مشاهده شد. آنها اظهار می‌دارند که در بیماران مبتلا به کانسر پستان می‌توان از سونوگرافی برای غربالگری و یافتن کانسر تیروئید نیز استفاده نمود (۱۳).

اغلب مؤلفین عقیده دارند که بیشتر ندولهای تیروئیدی کشف شده در سونوگرافی که امروزه به نام ندولهای تصادفی Thyroid Incidentalomas نامیده می‌شوند اهمیت کلینیکی ندارند (۱، ۲، ۲۲). Brander و همکارانش در ادامه بررسی بیمارانشان در فاصله ۵ سال بعد تغییر زیادی در ماهیت ندولها مشاهده نکردند و نشان دادند که بیشتر ندولهای که به طور اتفاقی در تیروئید در سونوگرافی یافت می‌شوند خوش‌خیم می‌باشند و از نظر کلینیکی اهمیت ندارند (۷). Gharib و Tan اهمیت دو فاکتور را در یافتن ندولهای تصادفی تیروئید در افراد در نظر می‌گیرند یکی سابقه بیماری تیروئید درخانواده و دیگری سابقه رادیشن به سروگردان. به علاوه اندازه ندولها و مشخصات سونوگرافیک ندولهای را با اهمیت می‌دانند. به نظر آنهاند ندولهای کمتر از ۱/۵ سانتیمتر که در سونوگرافی به صورت تصادفی یافت می‌شوند بیشتر نرمال می‌باشند، و کترول آنها را با اولتراسونوگرافی به فاصله ۱ تا ۲ سال توصیه می‌کنند. در ندولهای بیش از ۱/۵ سانتیمتر FNA و بیوپسی توصیه می‌کنند (۲۳). ما افرادی را که سابقه رادیشن داشتند و یا بیماری تیروئید درخانواده آنها وجود داشت از مطالعه حذف کردیم چهار نفر از افراد مورد مطالعه ما ندول بیش از ۱/۵ سانتیمتر داشتند، و حتی در دو تا ندولها بیش از دو سانتیمتر بود که به آنها توصیه FNA شد ولی حاضر به همکاری نبودند (شکل ۳).

از زمان به کارگیری اولترا سوند در تیروئید به عنوان روش تشخیصی در یافتن ندولهای تیروئید مطالعات متعددی برای تعیین مشخصات ندولهای خوش و بد خیم شده است. Katz و همکارانش در سال ۱۹۸۴، ۲۸ تیروئید را پس از مرگ سونوگرافی نموده و یافته‌های سونوگرافی و پاتولوژی را مقایسه نمودند و به این نتیجه رسیدند که نمای سونوگرافی با درشت نمایی کم میکروسوکوپیک مطابقت دارند. ولی تشخیص ندولهای خوش‌خیم از بد خیم میسر نیست (۲۴). Garica و همکارانش

References

- 1) Burgurera B, Gharib H: Thyroid Incidentomas. Endocrinology and Metabolism Clinics of North America, 29: 187-203 2000.
- 2) Vander, J.B. Gaston, E.A. & Dawber, T.R. The significance of non toxic thyroid nodules: Final report of a 15 years study of the incidence of thyroid malignancy. Annals of Internal Medicine 1968 69, 537-540.
- 3) Mortensen JD, Woolner LB, Bennett WA: Gross and microscopic findings in Clinically normal thyroid glands J Clin Endocrinol 15: 1270-1276 1955.
- 4) Gharib Hossein. Changing concepts in the diagnosis and management of thyroid nodules Endo and Metabol of North Am. Philadelphia Saunders 1997 777-801.
- 5) Hegedus. L: Thyroid Ultrasound. Endocrinology and Metabolism of Clinics of North America 30: 339-360 2001.
- 6) Franklyn JA, Sheppard Mc. The Value of imaging in diagnosis of thyroid cancer. Nuclear Med Communications 13: 641-643 1992.
- 7) Brander A, Viikinkoski P, Nickels J, Kivisaari L. Importance of Throid Abnormalities Detected at Us Screening: A 5-Years follow-up Radiology 215: 801-806 2000.
- 8) Tomimori E, Pedrinola F, Cavaliere H et al: Prevalence on incidental thyroid disease in a relatively low iodine intake area. thyroid 5:273-279 1995.
- 9) Brander A, Viikinkoski p, Nickels J, Kivisaari L. Thyroid Gland: Us Screening in middle-aged women with no previous thyroid disease. Radiology 173: 507-510 1989.
- 10) Schneider A B, Bekerman, C, Leland J, Rosengarten J, etal. Thyroid nodules in the follow-up of irradiated individuals : Comparison of thyroid ultrasound with sacnning and palpation journal of Clin Endocrinol and Metab 1997 82; 4020-4027.
- 11) Shamma FN, Abrahams JJ, Imaging in Endocrine Disorders, J Reproductive Med. 1992 37: 39-46.
- 12) Freitas J E. Freitas AE. Thyroid and parathyroid Imaging. Seminars in Nucl Med 1994 Vol. XXIV 3: 234-245.
- 13) Chung W Y, Ch12ng HS, Kim EK, Park CS sonographic mass screening for thyroid carcinoma: a study in women scheduled to undergo a breast examination. Surgery Today 2001 31: 763-767.
- 14) Woestyn J, Afschrift M, Schelstraete K Vermeulen A. Demonstration of nodules in the normal thyroid by echography. The Br J of Radiology 58:1179-1182.
- 15) Weist PW Hartshorne MF Inskip PD, Crooks LA, etal. thyroid palpation versus high resolution thyroid ultrasonography in the detection of nodules. Journal of Ultrasound in Medicine. 1998 17: 487-496.
- 16) Rago T, Chiavato L, Aghini-Lombardi. Non-Palpable thyroid nodules in a borderline iodine-sufficient area: detection by ultrasonography and follow-up. J Endocrinol Invest. 2001 24: 770-776.
- 17) Solbiati L, Volterrani L, Rizzato G, etal. The thyroid gland with low uptake lesions evaluation by ultrasound. Radiology 1985 155: 187-191.
- 18) Raison ML, Dobyns BM, Meikle AW, Bishop M, Lyon JL, Stevens W. Natural history of thyroid abnormalities: Prevalence Incidence and regression of thyroid diseases in adolescents and young adults Am . J Med. 1991: 91: 363-37.
- 19) Ezzat S, Sarti DA, Cain DR, Braunstein GD. Thyroid incidentalomas. Prevalence by palpation and ultrasonography. [comment]. Archiv of Int Med. 1994; 154: 1838-40.
- 20) Vitti P, Rago T, Manscusi F et al Thyroid A tool for predicting recurrence of hypothyroidism after medical treatment in patients with Graves disease. Acta. Endocrinologica 1992, 126; 128-131.
- 21) Brander A, Viikinkoski P, Nickels J, Kivisaari. Thyroid Gland : Us Screening in a Random adult Poulation. Radiology 1991; 181 683-687 .
- 22) Tan GH, Gharib H, Reading CC. Solitary thyroid nodule. Comparison between palpation and ultrasonography. Archives of Internal Medicine. 1995; 155: 2418-23.
- 23) Tan GH, Gharib H. Thyroid incidentalomas; Management approaches to nonpalpable nodules discovered incidentally on thyroid imaging. Ann. Intern. Med. 1997 126: 226-232.
- 24) Katz J, Kane R , Reyes J etal: Thyroid nodules : Sonographic- pathology correlation.

- Radiology 1984; 151: 741-45.
- 25) Garica C, J. Daneman A, Thorner P, Daneman D. Sonography of multinodular thyroid gland in children and adolescents. AJDC. 1992; 146: 811-816.
- 26) Garcia CJ, Daneman A, McHugh K Chan H, Daneman D. Sonography in thyroid carcinoma in children. B J of Radiology 1992; 65: 977-982.
- 27) Kim E-K, Park CS, Chung WY, Oh KK et-al. New Sonographic Criteria for recommending fine-needle aspiration biopsy of nonpalpable solid nodules of the thyroid AJR 2002; 178: 687-691.
- 28) Rago T, Chiovato L, Aghini-Lombardi F, etal. Risk of malignancy in nonpalpable thyroid nodules: predictive value of ultrasound and color-Doppler features. J. Clin. Endo. and Metab. 2002; 87: 1941-6.
- 29) Ueda D, Mitamura R, Suzuki N, Yano, K Okuno. A Sonographic imaging of the thyroid gland in congenital hypothyroidism. Pediatr Radiol 1992; 22: 102-105.
- 30) Knudsen N, Bols B, Bulow I etal. Validation of ultrasonography of the thyroid gland for epidemiological purposes. Thyroid. 1999; 9: 1069-1074.
- 31) Gharib H, James EM, Charboneau JW, James M, et. Suppressive therapy with Levothyroxine for solitary nodules. A double-blind controlled clinical study. N Engl J Med. 1987; 317: 70-75.